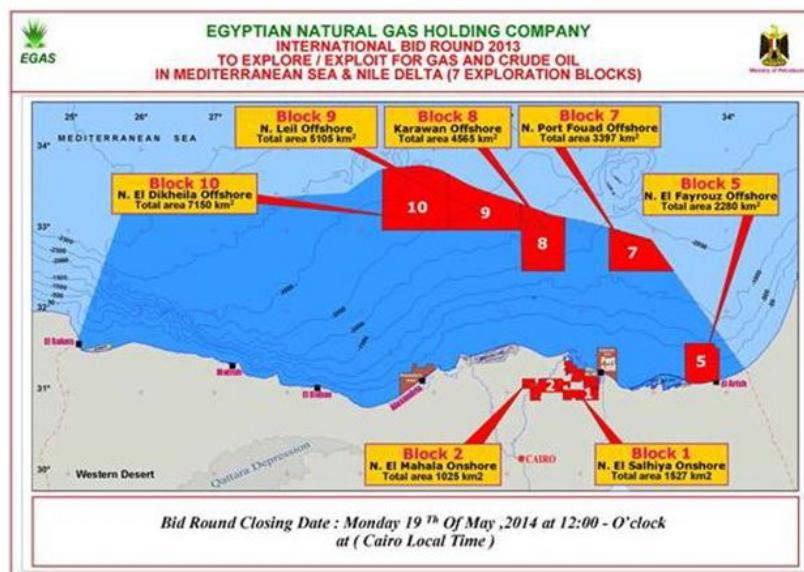

Διπλή αιγυπτιακή «ψυχρολουσία» για την ΑΟΖ στη Μεσόγειο
Το Κάιρο δεν φαίνεται διατεθειμένο να αγνοήσει την Άγκυρα στην οριοθέτηση
ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ: Αθανασόπουλος Αλ. Άγγελος, ΒΗΜΑ

Παρά το ασφυκτικό πρέσινγκ της Αθήνας, το Κάιρο δεν φαίνεται διατεθειμένο να αγνοήσει την Άγκυρα στο ζήτημα της οριοθέτησης Αποκλειστικών Οικονομικών Ζωνών (ΑΟΖ) στη Μεσόγειο. Σύμφωνα με πληροφορίες του «Βήματος», η θέση αυτή κατέστη απολύτως σαφής στον ίδιο τον Πρωθυπουργό κ. **Αντ. Σαμαρά** από τον μεταβατικό πρόεδρο της Αιγύπτου **Αντλί Μανσούρ** κατά την πρόσφατη επίσκεψη του δεύτερου στην Αθήνα. Μάλιστα, ο κ. Μανσούρ φέρεται να πρότεινε στον κ. Σαμαρά να εξετάσουν το ενδεχόμενο τριμερούς (!) διαπραγμάτευσης με τη συμμετοχή και της Τουρκίας, με σκοπό να προχωρήσει η οριοθέτηση θαλασσιών ζωνών στην ευαίσθητη αυτή περιοχή.

Η κατάσταση περιπλέκεται ακόμη περισσότερο από το γεγονός ότι στις 30 Δεκεμβρίου 2013 το υπουργείο Πετρελαίου της Αιγύπτου και συγκεκριμένα η Αιγυπτιακή Εταιρεία Φυσικού Αερίου (EGAS) αποφάσισε να προχωρήσει στην προκήρυξη νέου γύρου εκμετάλλευσης συνολικά επτά οικοπέδων στη Μεσόγειο και στο Δέλτα του Νείλου. Από τα επτά οικόπεδα, τουλάχιστον δύο εξ' αυτών βρίσκονται σε περιοχή στην οποία ουσιαστικά «κουμπώνουν», όπως αναφέρουν ενημερωμένες πηγές, με οικόπεδα που αυθαιρέτως έχει προκηρύξει παλαιότερα η Άγκυρα στην Ανατολική Μεσόγειο, «σβήνοντας» ουσιαστικά από τον χάρτη το Καστελόριζο και αγνοώντας προφανώς πλήρως τις απόψεις της Αθήνας. Μήπως αυτό σημαίνει ότι υιοθετεί τις τουρκικές θέσεις; Αυτό που καθιστά την κίνηση εκ μέρους του Καΐρου ανησυχητική είναι ότι έλαβε χώρα σε μία περίοδο που υποτίθεται ότι καταβάλλεται μία προσπάθεια να επανεκκινήσουν οι συνομιλίες σε επίπεδο εμπειρογνομόνων για την οριοθέτηση ΑΟΖ μεταξύ Ελλάδος και Αιγύπτου, ενώ έχουν πραγματοποιηθεί και συναντήσεις σε τριμερές επίπεδο με τη συμμετοχή της Κύπρου. Το ερώτημα που τίθεται από διάφορες πλευρές είναι πως ακριβώς σχεδιάζει να κινηθεί από εδώ και πέρα η Αθήνα. Κυπριακές πηγές εξέφραζαν επίσης την απορία τους για το γεγονός ότι έχουν καθυστερήσει οι συνομιλίες στις οποίες κατ' αρχήν είχαν συμφωνήσει Ελλάδα και Κύπρος για τις θαλάσσιες ζώνες (σ. αναμενόταν και έλευση του πρέσβη κ. **Τ. Τζιωνή**, ο οποίος θεωρείται ο άνθρωπος που έχει τη σχετική τεχνογνωσία στην Κύπρο, στην Αθήνα).

Αν και παράγοντες του ελληνικού υπουργείου Εξωτερικών είχαν εμφανιστεί εδώ και πολλούς μήνες επιφυλακτικοί έναντι υπεραισιόδοξων προβλέψεων, κατά την επίσκεψη του αντιπροέδρου της κυβέρνησης και υπουργού Εξωτερικών κ. **Ευ. Βενιζέλου** στο Κάιρο στις αρχές του περασμένου Σεπτεμβρίου είχαν διαφανεί ελπίδες ότι θα μπορούσαν να υπάρξουν θετικές εξελίξεις έπειτα από τα πολύ θερμά λόγια του αιγυπτίου υπουργού Εξωτερικών **Ναμπίλ Φαχμί**.

Ωστόσο, η Αθήνα φαίνεται ότι «λογάριαζε χωρίς τον ξενοδόχο», όπου «ξενοδόχος» στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν ήταν άλλος από τη γραφειοκρατία του αιγυπτιακού υπουργείου Εξωτερικών και την απροθυμία να αποξενωθεί τελείως η Άγκυρα. Η χλιαρή στάση των αιγυπτίων διπλωματών κατέστη σαφής όταν βρέθηκε στο Κάιρο για πολιτικές διαβουλεύσεις τον περασμένο Νοέμβριο ο Πολιτικός Διευθυντής του ελληνικού υπουργείου Εξωτερικών πρέσβης κ. **Δ. Παρασκευόπουλος**. Αυτός είναι και ο λόγος που δεν έχει ακόμη λάβει χώρα επανάληψη των συνομιλιών σε επίπεδο εμπειρογνομώνων.

Η πρόταση Μανσούρ για τριμερή Ελλάδα – Τουρκίας – Αιγύπτου δεν θα έπρεπε φυσικά να αποτελεί «κεραυνό εν αιθρία», διότι δεν είναι η πρώτη φορά που κατατίθεται. Είναι γνωστό στους «παροικούντες τη διπλωματική Ιερουσαλήμ» ότι ανάλογο σοκ είχε δεχθεί πριν από μερικούς μήνες ο πρώην υπουργός Εξωτερικών και σήμερα υπουργός Εθνικής Άμυνας κ. **Δ. Αβραμόπουλος** όταν ο **Κάμελ Άμπ**, υπουργός Εξωτερικών της κυβέρνησης του ανατραπέντος ισλαμιστή προέδρου της Αιγύπτου **Μοχάμεντ Μόρσι**, είχε αναφέρει ξανά την πρόταση για τριμερή Καΐρου – Άγκυρας – Αθηνών. Καθώς όμως ήταν ευρέως γνωστό ότι η Τουρκία ασκούσε επιρροή επί των Αδελφών Μουσουλμάνων, είχαν δημιουργηθεί ελπίδες ότι με την ανατροπή Μόρσι, τα πράγματα θα άλλαζαν – κάτι που μάλλον δεν έχει συμβεί...

Η «προϊστορία» των «μπρος – πίσω» του Καΐρου

Είναι σαφές ότι η ύπαρξη του Καστελορίζου περιπλέκει δραματικά την κατάσταση. Και είναι πιθανότατα για τον ίδιο λόγο που η Αθήνα επιδιώκει να διευρύνει και επισήμως τις διερευνητικές συνομιλίες με την Άγκυρα και στην οριοθέτηση ΑΟΖ στην Ανατολική Μεσόγειο ώστε, από τη μία πλευρά να μην επιτρέψει στην Τουρκία να απομονώνει την περιοχή αυτή από το Αιγαίο και από την άλλη πλευρά να αποκρούσει «ύποπτες» προτάσεις όπως αυτή της Αιγύπτου. Το γεγονός όμως ότι οι προσπάθειες αυτές ανακοινώνονται μέσω διαρροών και όχι επισήμως καταδεικνύει τη δυσκολία του εγχειρήματος, ενώ δεν μεταβάλλει κατ' ελάχιστον τις θέσεις της Άγκυρας.

Τα προβλήματα όμως στην οριοθέτηση με την Αίγυπτο είναι σαφή εδώ και πολλά χρόνια. Άλλωστε, το Κάιρο ήδη από το 2007 εμφανιζόταν, παρά το γεγονός ότι είχε αποδεχθεί τη μέθοδο της μέσης γραμμής, να εκφράζει αμφιβολίες για το κατά πόσον μπορεί το Καστελόριζο να έχει πλήρη επήρεια. Προσέθετε δε ότι μία τέτοια οριοθέτηση ίσως να μην οδηγούσε σε δίκαιο αποτέλεσμα.

Η Αθήνα φέρεται, την ίδια περίοδο, να είχε καταθέσει και χάρτη που ελάμβανε υπόψη την πλήρη επήρεια του Καστελορίζου. Ωστόσο, ο... απαντητικός χάρτης της Αιγύπτου οδήγησε σε τερματισμό των συνομιλιών, τον Ιούνιο του 2009, καθώς ουσιαστικά υιοθετούσε τις διεκδικήσεις της Άγκυρας, εξαιρώντας περιοχές στις οποίες αυτή αμφισβητούσε μέρος της ελληνικής υφαλοκρηπίδας.

Το Κάιρο δεν σταμάτησε εκεί. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο πρέσβης της Αιγύπτου στην Αθήνα είχε επισκεφθεί το καλοκαίρι του 2011 το υπουργείο Εξωτερικών για να εκφράσει τις επιφυλάξεις του για τον χάρτη που είχε δημοσιευθεί στο πλαίσιο του νόμου

4001/2011 – γνωστού και ως «νόμου Μανιάτη» - βάσει του οποίου ορίστηκε η περιοχή εντός της οποίας πραγματοποιήθηκαν οι σεισμικές έρευνες της PGS νοτίως της Κρήτης. Ίσως αυτό να οφείλεται στο γεγονός, εκτιμούν ενημερωμένες πηγές, ότι το Κάιρο θεωρεί ότι έχει δικαιώματα σε κομμάτι της ελληνικής υφαλοκρηπίδας στην περιοχή. Το 2002, η νορβηγική εταιρεία TGS είχε πραγματοποιήσει σεισμικές έρευνες στην περιοχή αυτή και υπήρχαν σχετικές σεισμικές γραμμές εν γνώσει της ελληνικής πλευράς που τώρα γίνεται προσπάθεια να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο του νέου κύκλου σεισμικών ερευνών που πρόσφατα ολοκληρώθηκε.